

Základní škola a Mateřská škola Slovenská, p. o.

Mateřská škola ZVONEČEK

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

CESTA ZA POZNÁNÍM

Obsah

1.	Identifikační údaje	3
2.	Obecná charakteristika školy	4
3.	Podmínky vzdělávání.....	5
a.	Věcné podmínky mateřské školy:	5
b.	Životospráva	6
c.	Psychosociální podmínky	7
d.	Řízení mateřské školy.....	7
e.	Personální a pedagogické zajištění.....	8
f.	Spoluúčast rodičů	8
4.	Organizace vzdělávání	9
5.	Vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	10
6.	Evaluační systém	11
7.	Charakteristika vzdělávacího programu	12
8.	KLÍČOVÉ KOMPETENCE	13
	Kompetence k učení	13
	Kompetence k řešení problému	13
	Komunikativní kompetence.....	14
	Sociální a personální kompetence	14
	Činnostní a občanské kompetence	15
9.	Vzdělávací obsah	17
	INTEGROVANÝ BLOK: PAN PODZIM	18
	INTEGROVANÝ BLOK: PANÍ ZIMA	25
	INTEGROVANÝ BLOK: JARO ŤUKÁ NA DVEŘE	31
	INTEGROVANÝ BLOK: LETNÍ RADOVÁNKY	37
10.	Zapojení dětí s odlišným mateřským jazykem	39
11.	Vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	40

1. Identifikační údaje

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Slovenská, Karviná
adresa školy: Slovenská 2936, 733 01 Karviná-Hranice
adresa mateřské školy: Slovenská 2910, 733 01 Karviná-Hranice
právní forma: příspěvková organizace
telefon: 596 343 506
e-mail: skola@zs-slovenska.eu
internetové stránky školy: www.zs-slovenska.eu
ředitel školy: Mgr. Michael Klos
statutární zástupce: Mgr. Andrea Carbolová

Zřizovatel: Město Karviná
adresa: Magistrát města Karviné
Fryštátská 72/1, 733 01 Karviná-Fryštát
e-mail: podatelna@karvina.cz
internetové stránky města: www.karvina.cz

číslo jednací: ZSSLOV/1511/2024

spisový znak: H.1

skartační znak: A5

platnost a účinnost: od 1. 9. 2022 (úprava listopad 2024)

Podpis ředitele školy

Razítko školy

2. Obecná charakteristika školy

Mateřskou školu tvoří samostatná budova s kapacitou 100 dětí (počet tříd 2-4). Provoz je celodenní od 6:00 do 16:30.

Budova je dvoupatrová s vlastní kuchyní, prádelnou, která se nachází v přízemí. Třídy jsou vybaveny novým nábytkem, hračkami z různých materiálů, didaktickými pomůckami pro práci s dětmi. K dispozici jsou knihy naučné, obrázkové a encyklopedie. Dále jsou třídy vybaveny výtvarným a pracovním materiálem, materiálem na cvičení dětí, hudebními pomůckami, tablety a interaktivní tabulí. Třídy mají pískoviště, dílnu, šatní bloky pro převlékání. Podlaha je potažena linem. K dispozici jsou 2 herny pro děti, ke cvičení slouží nově vybavená tělocvična s novým náčiním. Lůžkoviny a povlečení má každé dítě k dispozici.

Školní zahrada je vybavena novými herními prvky a domky z přírodnin s okruhem pro jízdu koloběžek, lavičky, dvě pískoviště, možnost sprchování. Děti mají k dispozici koloběžky, kočárky, skákací míče, hračky do písku, míče, perličkovou koupel, ionizér.

V okolí školy jsou panelové domy, pošta, obchody, lékárna, parkoviště, 15 minut od MŠ je lázeňský park, který je využíván na vycházky.

Školní jídelna je využívána pro přípravu jídel pro děti, kuchyň je postupně vybavována, aby vyhovovala hygienickým normám, vedle každé třídy jsou nové přípravné kuchyňky každá třída má k dispozici umývárnu a WC, děti si po obědě čistí zuby a mají svůj ručník a toaletní potřeby. Děti mají po celý den k dispozici pitný režim a papírové kapesníčky. Místnosti jsou pravidelně větrány.

Do MŠ jsou zpravidla přijímány děti od 3 let, výjimečně i dvouleté děti. Děti mají třídy s názvy Berušky a Sluníčka. Dětem je umožněn adaptační proces, dle individuálních potřeb dítěte rodič má možnost účasti ve třídě jako asistent. Ve třídách jsou i děti s OŠD, jsou připravovány na nástup do prvních tříd, děti s nadáním jsou aktivně zapojovány do výtvarných soutěží.

Zákonní zástupci jsou u zápisu informováni o průběhu vzdělávání, mají k dispozici prohlídku školy a vybavení. Během roku mají rodiče možnost konzultovat průběh docházky svého dítěte v MŠ, popřípadě možnost řešit chování dítěte s pedagogem. Rodiče se účastní akcí pořádaných školou, pomáhají škole formou pomoci nebo sponzorských darů.

Mateřskou školu navštěvují děti zaměstnaných i nezaměstnaných rodičů, školka má děti ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí. Děti pochází z úplných rodin, znevýhodněných rodin i pěstounských rodin.

3. Podmínky vzdělávání

a. Věcné podmínky mateřské školy:

Pedagogové používají odborné přístupy s metodami, které vedou děti k činnostem, které podporují jejich individualitu a osobnost. Pedagog dává prostor pro celkový rozvoj dítěte. V případě individuálního problému dítěte týkajícího se oblasti výchovné nebo vzdělávací či zdravotní, pedagog se zákonným zástupcem vždy úzce spolupracuje, aby v působení na dítě byli jednotní.

Mateřská škola má uspořádané prostory pro činnost dětí, s přihlédnutím na věkové složení tříd a jejich počtu. Každá třída má umývárnu a WC (odpovídající požadavkům hygieny – postupně se obnovuje vybavení, dochází k rekonstrukci). Prostory určené k pobytu dětí jsou vybaveny nábytkem, hračkami a pomůckami s ohledem na věk dětí. K dispozici je tělocvična s cvičebním náradím a novým nábytkem. Výtvarný materiál, pracovní materiál, který je průběžně obnovován a doplňován. Pedagogové je plně využívají. Děti mají volně přístupné stavebnice, výtvarný materiál a pomůcky, aby v rozvoji své aktivity nebyli omezováni. Dítě si vybírá hračku, pomůcku na základě daných pravidel třídy. Děti se svými výtvary podílí na výzdobě interiéru a prezentují svou práci rodičům i cizím návštěvníkům školy. Součástí školy je školní zahrada, která je vybavena certifikovanými prvky pro pobyt dětí venku.

Děti od 2 až 6 let jsou zařazovány do dvou nebo třech tříd a jsou smíšené. Organizace je vhodně volená podle náročností věku dětí. Děti všech tříd se v průběhu dne potkávají při scházení a odchodu, při pobytu na školní zahradě, znají se mezi sebou.

Řád dne: rodiče jsou informováni o uspořádání dne, s možností pozvolné adaptace dítěte na MŠ, dítěti je dán prostor k projevu, výběru činnosti. Na dítě jsou kladeny požadavky, které je schopné zvládnout. Postupně se dítě učí respektovat pravidla třídy ve vztahu k ostatním.

Tělesná pohoda: dbáme na přiměřené střídání činností a odpočinku, dostatek tekutin během dne, klid na jídlo a pobyt venku. Volné hře dopřáváme optimální prostor a čas, během dne zařazujeme relaxační cvičení, zdravotní cviky, jógu, procvičení hrubé i jemné motoriky, pohybové aktivity. Děti vedeme k sebeobsluze, k hygienickým návykům, říct si, co potřebují, dbát na bezpečnost, rozvíjet slovní zásobu a komunikaci mezi sebou.

Hra: nejdůležitější dětská činnost, děti mají volný přístup k hračce, pomůcce (hračky jsou pořizovány tak, aby byly podnětné, tvořivé, zajímavé, hygienicky nezávadné). Je dán dostatečný prostor a čas pro začátek a ukončení hry, hry u stolečku jsou vhodně voleny, omezeny na kratší dobu, užíváme různé formy a metody her.

Sociální prostředí: hlavním cílem je vypěstovat u dětí samostatnost, říct svou potřebu, nebát se, komunikovat mezi sebou i s dospělými. Využíváme témata a prožitkové činnosti k rozvoji vztahů dítěte k živé i neživé přírodě, využíváme i MPP (minimální preventivní program) pro bezpečnost a podporu zdraví, podporujeme lásku k lidem, vztah k věcem – neničit, starat se o ně...

Vztahy s rodiči: tato oblast je pro nás jednou z priorit, dobrý vztah školy a zákonného zástupce dítěte je nejlepším způsobem jak dítěti ulehčit pobyt v MŠ. Z praxe máme ověřeno, že pokud tato oblast funguje, dosahujeme lepších výsledků. Společně s rodiči řešíme vzniklé problémy, pomáháme dítěti překonat adaptaci na nové prostředí. Důležité je společně respektovat daná pravidla, řešit věci v klidu a porozumění, společně hledat spolupráci.

b. Životospráva

Starost o životosprávu dětí je vyvážená. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů. Je zachovávána vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Děti mají celý den k dispozici dostatečné množství tekutin. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti do jídla nikdy nenutíme, po dohodě s jejich zákonnými zástupci se snažíme, aby se děti naučily zdravému stravování. Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval v průběhu dne přizpůsobit činnosti potřebám a aktuální situaci, aby bylo možné reagovat na neplánované události v životě MŠ. Děti pobývají každodenně dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován dle počasí. Děti mají dostatek volného pohybu při pobytu venku, ale i v interiéru budovy MŠ.

V denním režimu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku dětí. Dětem s nižší potřebou spánku jsou po krátkém odpočinku nabízeny klidnější činnosti na lehátku – prohlížení knih, časopisů apod.

c. Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci MŠ vytváří dětem takové prostředí, aby se cítily příjemně, spokojeně, jistě a bezpečně. Nově příchozí děti mají možnost se postupně adaptovat na nové prostředí.

Pedagogové respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají jejich uspokojování. Nenásilně a citlivě navozují situace klidu, pohody a relaxace. Děti nejsou neurotizovány spěchem a chvatem, mají rovnocenné postavení, žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Volnost a svoboda dětí je vyvážená. Děti se učí pravidlům soužití, dostává se jim jasných a srozumitelných pokynů. Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly soužití ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů.

Pedagogický styl, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací pedagoga s dětmi. Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá se spoluúčastí dětí. S dítětem není manipulováno, zbytečně organizováno, není podporována nezdravá soutěživost dětí. Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům, dostatečně chválí, oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte. Svoji práci si dítě hodnotí samo, nebo děti mezi sebou. Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra tolerance, kamarádství, ale i zdvořilost a vzájemná podpora. Dospělí se chovají spolehlivě a důvěryhodně. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života.

d. Řízení mateřské školy

MŠ řídí ředitel ZŠ a MŠ Slovenská školy Mgr. Michael Klos se sídlem v budově ZŠ Slovenská Karviná. V případě nepřítomnosti ředitele jej zastupuje Mgr. Andrea Carbolová. Na odloučeném pracovišti MŠ Hranice chod školy řídí vedoucí učitelka paní Jana Haroková. Pedagogové jsou zodpovědní za bezpečnost dětí, za výsledky výchovně vzdělávací činnosti, práce zařízení je postavená na týmové spolupráci všech zaměstnanců. Třídy pracují s dětmi podle TVP, který je rodičům k dispozici k nahlédnutí. Ředitel školy zajišťuje personální a pedagogické obsazení, dbá o kvalifikaci a odbornou způsobilost pracovníků, provádí zápisy dětí, organizuje a zajišťuje s kolektivem zaměstnanců vybavenost tříd, školní zahrady, školní jídelny, technickým vybavením, didaktickými pomůckami, pracovním materiálem, hygienickými potřebami, stará se o opravy a rekonstrukce, zajišťuje údržbu zahrad a drobné opravy vzniklé v provozu.

Škola spolupracuje s rodiči na úrovni podávání informací, stížností, sponzorování školy, zajišťování akcí pro děti. Spolupráci se zřizovatelem, odborníky a státní správou zajišťuje zpravidla ředitel školy, zástupce ředitele a vedoucí učitelka.

e. Personální a pedagogické zajištění

Pedagogové pracují na základě vymezených a společně vytvořených pravidel (pedagogové ve třídách jsou domluveni na postupech při činnostech dětí v rámci dne a spolupodílí se na přípravě TVP, které odpovídají potřebám dětí dané třídy). Pedagogové mají možnost výběru DVPP dle vlastní potřeby a dále se zúčastňují DVPP dle potřeb školy.

f. Spoluúčast rodičů

Spolupráce s rodiči je založená na oboustranné důvěře. Pedagogové informují rodiče o prospívání dítěte a formou rozhovorů domlouvají s rodiči další postup ve výchově a vzdělávání pedagogové nabízí rodičům poradenský servis, pomáhají rodičům v péči o dítě, na požádání a po dohodě s pedagogem třídy mají rodiče možnost navštívit třídu, sledovat aktivity v ní probíhající a aktivně se do nich zapojit.

Rodiče se podílí na dění v mateřské škole, účastní se organizace akcí pro děti. Rodiče pomáhají při sběrových akcích společně s dětmi (víčka, papír, třídění odpadu, pomoc karvinskému útulku apod.). Rodiče se mohou spolupodílet při plánování programu MŠ.

4. Organizace vzdělávání

6:00 – 10:00

Tvořivé činnosti a hry dětí, tělovýchovné chvíleky a různé pohybové aktivity, esteticko-výchovné činnosti, komunikace s dětmi i učitelkou, realizace plánovaných činností, tvůrčí realizace nápadů dětí, každodenní rituály, ranní kruh, individuálně plánované činnosti zaměřené na psychomotorický, kognitivní, osobnostní, sociální a morální rozvoj, na rozvoj řeči a upevňování správné výslovnosti.

8:00 - 8:30

Svačina – samoobslužným způsobem u dětí starších, mladším dětem pomáhají paní učitelky.

8:30 – 9:45

Pokračování či dokončení činností, řízené činnosti a aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí, na jejich citový, rozumový a tělesný rozvoj, hodnocení činností, návrhy dětí na další den.

9:45 – 11:30

Osobní hygiena, příprava na pobyt dětí venku, pobyt venku, při kterém probíhají řízené činnosti a aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí, na jejich citový, rozumový a tělesný rozvoj, prováděné podle školního rámcového programu a s důrazem na pohybové aktivity, seznamování s přírodou, s přírodními jevy a s okolním světem (v případě nepříznivého počasí pokračují řízené činnosti a aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí).

11:30-14:30

Oběd a osobní hygiena dětí, odpočinek dětí – respektujeme rozdílné potřeby dětí, otužování, zájmové činnosti.

14:30 – 16:30

Svačina, hygiena, volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy, doba určená pro přebírání dětí zákonnými zástupci.

Stanovený základní denní režim může být pozměněn v případě, že to vyplývá ze školního rámcového programu a v případě výletů, exkurzí, divadelních a filmových představení pro děti, besídek, dětských dnů a podobných akcí.

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání, aby nacházely potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.

Děti mají dostatek prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo se k ní později vrátit. Všechny aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností a pracovaly svým tempem. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Děti mají možnost se realizovat v malých i velkých skupinách. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí a vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

5. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Podmínky pro vzdělávání dětí mladších tří let jsou zajištěny tak, aby byla respektována vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Předškolní vzdělávání dětí mladší tří let rozvíjí, motivuje, podporuje, čímž jim usnadňuje jejich socializaci v dalším životě a vytváří optimální předpoklady pro další vzdělávací cestu. Dětem je poskytována výchovná péče zaměřená na rozvoj schopností dětí, jejich kulturních a hygienických návyků. Úkolem předškolního vzdělávání je doplňovat rodinnou výchovu rozvojovým výchovným plánem, který zajišťuje dětem podnětné prostředí pro jejich rozvoj, učení se. Děti mají k dispozici homologované hračky (pro batolata). Třída i jídelna je vybavena sníženým nábytkem, přebalovacím pultem. Rodiče zajistí hygienické potřeby, které označí a dají na značku dítěte. Režim je upraven podle jejich potřeb (zvýšená potřeba spánku, klidný prostor pro odpolední odpočinek).

6. Evaluační systém

Předměty evaluace	Prostředky evaluace	Časový plán	Zodpovídá
Vyhodnocování souladu ŠVP s požadavky RVP	Pracovní porady	1x za rok	Všechny učitelky
Hodnocení IB	Rozhovory, pozorování	Vždy po ukončení bloků	Všechny učitelky
Hodnocení podmínek materiálních, hygienických, psychohygieny	Pracovní porady, sebehodnocení	Každoročně	Vedoucí učitelka (VU), učitelky ve třídách, provozní zaměstnanci
Pedagogický styl a klima školy	Pozorování	Průběžně	VU, všichni pracovníci MŠ
Hodnocení práce všech zaměstnanců, sebe hodnocení pedagogů	Zpracování dílčích výsledků za celou školu	Dle potřeby, na pracovních poradách, v celoročním hodnocení školy	VU, učitelky ve třídách
Hodnocení dětí	Portfolio dítěte, záznamy o dítěti, výkresy, výrobky, fotodokumentace	V průběhu celého roku	VU, učitelky ve třídách
Spolupráce s rodiči	Rozhovory, rodičovské schůzky, společné akce	1-2x za rok, průběžně během roku, dle potřeby	VU, učitelky ve třídách
Dodržování vnitřních norem školy, pracovního řádu a pracovní náplně	Kontrolní činnost	Průběžně	VU
Vedení třídní a jiné svěřené dokumentace	Individuální rozhovory, pracovní porady	Průběžně, dle potřeby	VU, učitelky ve třídách

7. Charakteristika vzdělávacího programu

ŠVP naší mateřské školy s názvem "Cesta za poznáním" vychází z podmínek školy, střídání ročních období ve spojení s lidskou činností, zvyky a tradicemi. Respektuje zájem dětí o globální události ve světě a jejich vztah k současné technice, o společenském dění v obci i mimo ni. Je zaměřen na vytváření správného vztahu ke zdravému životnímu stylu, zejména ke zdravému pohybu. Budeme pracovat v integrovaných blocích (dále "IB"), které vyhovují psychologickým i didaktickým specifikům vzdělávání dětí předškolního věku, jsou přirozeně motivující, přehledné a souvisle navazující. Umožňují dětem nabízet různorodé činnosti a příležitosti, které jsou pro ně srozumitelné a vycházejí z přirozených vzdělávacích potřeb dítěte. Společná témata nejsou časově limitována. Základní nabídka konkrétních činností je orientační.

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Mají charakter hry, zábavy a zajímavých činností pro děti. Specifickou formu představuje didakticky cílená činnost, ve které pedagog s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení. Toto učení zakládáme na aktivní účasti dítěte založené na smyslovém vnímání, prožitkovém i interaktivním učení. Omezujeme učení předáváním hotových poznatků a slovní poučení. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti. Denní součástí práce pedagoga je tvořivá improvizace, pružné a citlivé reagování na okamžitou situaci.

Způsob realizace vzdělávacího obsahu

Každá třída má vypracovaný Třídní vzdělávací program, jehož témata zapadají do jednotlivých tematických bloků ŠVP. Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou. Vzdělávací nabídka pro každý den je připravena tak, aby poměr mezi řízenými a spontánními činnostmi byl vyvážený. Časová realizace témat je v kompetenci učitelky. Učitelka současně sleduje, zda není opomíjena některá interakční oblast – biologická, psychologická, interpersonální, sociálně-kulturní, environmentální.

8. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Klíčové kompetence se vztahují ke všem integrovaným blokům.

Kompetence k učení

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje
- chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, které dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých, pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

Kompetence k řešení problému

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu
- zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady), využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli) a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit, chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- dodržuje ekokodex

Komunikativní kompetence

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky
- sdělení otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atd.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení k cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit ho
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším
- rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlivost, ubližování, agresivitu, lhostejnost

- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku
- je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně;
- nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnosti a občanské kompetence

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za své rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, v práci i v učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce a úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolí prostředí (přírodní i společenské)
- je srozuměno s tím, že pravidelný pobyt v přírodě posiluje imunitní systém a podporuje fyzickou zdatnost

9. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí: biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální. Tyto oblasti jsou nazvány:

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a jeho psychika
3. Dítě a ten druhý
4. Dítě a společnost
5. Dítě a svět

Každá oblast zahrnuje tyto vzájemně propojené kategorie: dílčí cíle, vzdělávací nabídku a očekávané výstupy.

- Dílčí cíle = Vyjadřují, co by měl pedagog v průběhu předškolního vzdělávání sledovat, co by měl u dítěte podporovat.
- Vzdělávací nabídka = "Učivo" a zároveň forma, jakou je dítě vedeno.
- Očekávané výstupy = Předpokládané výsledky.

INTEGROVANÝ BLOK: PAN PODZIM

Já a moji kamarádi ve školce

Záměrem tohoto tematického celku je adaptovat nové děti na prostředí MŠ a vést je ke zdokonalování v samoobslužných činnostech. Začít budovat sociální vztahy mezi dětmi navzájem, mezi dětmi a učitelkami i dalšími zaměstnanci. Vymezit společně s dětmi pravidla chování a pomocí nich vytvářet bezpečné a přátelské prostředí ve třídě. Seznamovat děti s místem a prostředím, ve kterém žijí, a vytvářet pozitivní vztah k němu.

Koulelo se jablíčko

Tematický celek přináší dětem elementární povědomí o přírodním prostředí a jeho neustálých proměnách. Podporuje rozvoj a užívání všech smyslů dětí (sluch, zrak, hmat, čich a chuť). Navozuje komunikační situace, kde děti rozvíjí řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní (vnímání, naslouchání, porozumění).

Já a moje tělo

Tento tematický celek je zaměřen na to, aby si děti osvojily poznatky o lidském těle, o jeho zdraví, a vytvářely se u nich zdravé životní návyky a postoje. Rozvíjí tvořivost dětí. Posiluje přirozené poznávací city (zvědavost, zájem, radost z objevování apod.).

Dílčí cíle:

Dítě a jeho tělo

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého vyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

- získání relativní citové samostatnosti
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Dítě a ten druhý

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

Dítě a společnost

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k ostatním dětem)

Dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- smyslové a psychomotorické hry
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti zaměřené na poznávání vlastního těla a jeho částí

- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové a logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu

- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné □ hry na téma rodiny, přátelství apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, vážnost apod.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a odlišení od ostatních
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- aktivity podporující sbližování dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu a výsledcích
- přípravy a realizace společných zábav a slavností) oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- aktivity přibližující dětem pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní
- praktické užívání hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené a zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování a rozmanitosti a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- ekohry
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí)

Očekávané výstupy:

- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)

- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- popsat situaci skutečnou, podle obrázků
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat “nápady”
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich podpory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- uvědomovat si své možnosti a limity (své silné i slabé stránky)
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití, doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)

- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich, a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

INTEGROVANÝ BLOK: PANÍ ZIMA

Adventní čas a Vánoce

Tento tematický celek seznamuje děti se světem lidí, kultury a umění, napomáhá osvojovat si základní poznatky o prostředí, v němž žije. Vede je k aktivní účasti na přípravě a k radostnému prožívání vánoční atmosféry. Rozvíjí v nich schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat. Podporuje zdokonalování v oblasti hrubé i jemné motoriky.

Království sněhu

Tematický celek podporuje rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky. Podílí se na rozvoji, zpřesňování a kultivaci smyslového vnímání. Seznamuje děti se světem lidí, kultury a umění, pomáhá jim osvojovat si základní poznatky o prostředí, v němž žijí.

112

Téma dětem umožňuje blíže se seznámit s integrovanými záchrannými složkami. V dětech vytváří povědomí o morálních lidských hodnotách, rozvíjí u nich kooperativní schopnosti, verbální i neverbální komunikativní dovednosti. Podporuje u dětí rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření).

Dílčí cíle:

Dítě a jeho tělo

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj psychické a fyzické zdatnosti
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Dítě a jeho psychika

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Dítě a ten druhý

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Dítě a společnost

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny.
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Dítě a svět

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)

- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.

- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, objevování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacující citový život dítěte
- cvičení v projevovalání citů (zvláště kladných)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění
- sledování událostí v obci, účastna akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuze nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)

- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Očekávané výstupy:

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- ve známých a opakujičích se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.

- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s cizími dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhého
- vyjednávat s dětmi i s dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole, na veřejnosti)
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež,
- nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

INTEGROVANÝ BLOK: JARO ŤUKÁ NA DVEŘE

Co prozradil kvítek

Tento tematický celek vede děti k osvojení si jejich věku přiměřených praktických dovedností, ale také k vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podporuje a rozvíjí zájem o učení. Vytváří základní aktivní postoje ke světu, k životu. Věnuje se také rozvoji kooperativních schopností.

Chceme žít v čistém světě

Téma tohoto celku učí děti mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i zaměření se na to, co je z poznávacího hlediska důležité.

Co si nosím v srdíčku?

Tematický celek se zaměřuje na tvořivost dětí (tvořivé myšlení, řešení problémů, tvořivé sebevyjádření). Podporuje schopnost vytvářet citové vztahy, rozvíjet je a city plně prožívat. Vede děti ke spolupráci s ostatními. Také k respektování potřeb jiného.

Dílčí cíle:

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí

Dítě a jeho psychika

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Dítě a ten druhý

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj společenského a i estetického vkusu

Dítě a svět

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- konstruktivní a grafické činnosti
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- komentování zážitků a aktivit
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- prohlížení a „čtení“ knížek

- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- námětové hry a činnosti
- hry nejrozličnějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- hry a praktické úkoly procvičující orientaci v prostoru i rovině
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení organizačních dovedností
- cvičení v projevu citů (zvláště kladných), sebekontroly a sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkostí)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích

- přípravy a realizace společných zábav a slavností
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice

- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)

Očekávané výstupy:

- zachovávat správné držení těla
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se v písku)
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej pokynu
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, ztlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně-dramatickou improvizací apod.)
- spolupracovat s ostatními
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

INTEGROVANÝ BLOK: LETNÍ RADOVÁNKY

S kamarády do přírody

Tento tematický celek je zaměřen zejména na rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, na rozvoj fyzické i psychické zdatnosti a schopnosti sebeovládání. Pomáhá vytvářet základy pro práci s informacemi. Rozvíjí schopnost přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.

Cesta kolem světa

Tematický celek vytváří u dětí povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí. Seznamuje děti s existencí různých národů a kultur, s různými zeměmi, s planetou Zemí, s vesmírem. Učí děti chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný.

Máme rádi léto

Tematický celek dává dětem porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole. Učí děti chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase.

Dílčí cíle:

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti

Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

Dítě a společnost

- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Dítě a svět

- poznávání jiných kultur
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou i neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Očekávané výstupy:

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- chápat slovní vtip a humor
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. některá slova
- poznat napsané své jméno
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky používat (porovnávat,
- uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)

- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi, apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- zorganizovat hru
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemí, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

10. Zapojení dětí s odlišným mateřským jazykem

V nejširším slova smyslu jde o všechny děti a žáky, v jejichž případě se jazyk, kterým hovoří ve svém volném čase a domácím prostředí, nekryje, nebo jen částečně kryje s vyučovacím jazykem, tj. čeština. Nejčastěji hovoříme o dětech nově příchozích ze zahraničí, nebo děti cizinců. Patří sem i děti, jež mají české občanství, ale doma se používá jiný než český jazyk. Pokud takové dítě nastoupí do mateřské školy, musí se dodržovat určité zásady a zohledňovat přítomnost dítěte. Zaměříme se na otázku rozvoje a osvojení jazyka u dítěte s OMJ. Připravit si projektovou výuku a zážitkovou pedagogiku. Pomalu dítě zapojovat do řízených činností – dramatizace, vizualizace a interaktivní čtení. Připravit pro dítě s OMJ dobré klima třídy, vytvořit pocit důvěry k učiteli. Přijmout každé jednotlivé dítě s jeho specifiky.

11. Vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami

- Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je naplňování potřeb přizpůsobeno tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem v souladu s RVP PV.
- Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení.

Podpůrná opatření 1. stupně

- Má-li dítě při vzdělávání obtíže, učitelky, které mají dítě v péči ve spolupráci s vedoucí učitelkou, zpracují plán pedagogické podpory dítěte (PLPP), který zahrnuje mj. popis obtíží a speciálních potřeb dítěte a podpůrná opatření 1. stupně.
- Plán pedagogické podpory bude vyhodnocen nejpozději po třech měsících.
- Nebude-li poskytování podpůrných opatření prvního stupně postačující, doporučí vedoucí učitelka zákonným zástupcům vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení.

Podpůrná opatření 2. - 5. stupně

- Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovena školským poradenským zařízením po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte.
- Podkladem pro zpracování individuálního vzdělávacího plánu pro děti s přiznaným podpůrným opatřením od 2. stupně je doporučení školského poradenského zařízení. V tomto plánu se vzdělávací obsah upraví tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi dítěte.

Vzdělávání dětí nadaných

- Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely.
- V případě, že se jedná o výrazné projevy nadání, zpracovává škola PLPP, popř. škola doporučí zákonným zástupcům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení.

- Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci se zákonnými zástupci dítěte a školským pedagogickým zařízením.
- PLPP má písemnou podobu s cílem stanovení metod práce s dítětem, způsoby kontroly osvojení potřebných dovedností, návyků a postojů.
- Hlavním cílem vzdělávání mimořádně nadaného dítěte je zajistit individuální přístup, vyhradit pracovní místo pro jeho aktivity, zajistit doplňkové výukové pomůcky a materiál dle druhu nadání a zamezit vyčleňování z kolektivu.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP

- Doporučí-li školské poradenské zařízení vzdělávání dle individuálního vzdělávacího plánu, vypracuje uvedený plán učitelka ve spolupráci s vedoucí učitelkou a výchovnou poradkyní. Poté s jeho obsahem seznámí škola zákonné zástupce dítěte.
- Pro úspěšné vzdělávání je potřebné zajistit:
 1. uplatňování individualizace vzdělávacího procesu,
 2. spolupráci se zákonnými zástupci dítěte,
 3. spolupráci se školským poradenským zařízením, které doporučilo vzdělávání dle individuálního vzdělávacího plánu.
 4. postupné vyhodnocování úspěšnosti práci při realizaci stanovených podpůrných opatření a individuálního vzdělávacího plánu,
 5. snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy.